

Liburu bat katean idatzia

Bilbotik Tafallarako dagoen bidean, eskuz esku eta ikastolaz ikastola idazten ari den ipuina da aurtengo Liburu Ibiltaria. Idazleek ez dute elkar ezagutzen eta eremu soziolinguistiko desberdinetako ikasleak dira, baina asmo komun bat dute denek: guztien artean, txandaka, euskara ardatz duen liburu bat idaztea.

 JONE GARTZIA GERRA ABUSU IKASTOLA

Hirugarren edizioa du aurtengo Liburu Ibiltariak. 2020an izan zuen lehena, Elorrioko Txintxirri Ikastolaren ekimenez. Haiei zegokien pandemiak astindutako urtean Ibilaldia (Bizkaiko Ikastolen Jaia) antolatzea, eta, alternatiba gisa, ikastolaz ikastola osatzen joango zen liburuaren ekoizpena proposatu zieten Bizkaiko gainerako ikastolei.

20 orrialdeko liburua osatu zuten orduan, elkarlanean eta euskara istorioa josteko hari gisa baliatuta. Helburua eremu soziolinguistiko desberdinetako kideak elkartzea zen, eta, ezin zutenez aurrez aurre egin, papera izan zuten elkargunerako tresna. *Lingua Vasconum Resucitae* jarri zioten izenburua eta bertan gure hizkuntzaren gorabeherak jaso zituzten.

Hurrengo urtean, pandemia egoera lausotzen joanagatik ere, ekimenarekin jarraitzea erabaki zuten, orduan Ikastolen Elkartek egitasmoa bere gain hartuta eta Euskal Herriko gainerako ikastoletara zabalduta. Ikastolak Herriari ekimenaren baitan, Sopolatik Lizarrarako bidea egin zuen 2021eko Liburu Ibiltariak, poliki-poliki.

Orduko edizioan, Euskal Herriko 21 ikastolatak DBH 3ko ikasleek hartu zuten parte sorkuntza prozesuan, boluntarioki. Narrazio komunitarioari hasiera ematearen ardura Sopolako Ander Deunako eta Leioako Betikoko ikasleen esku egon zen, ikastola horien artean antolatu baitzuten, hain zuzen ere, iazko Bizkaiko Ikastolen jaialdia. Amaiera, kontrara, lizarrratarrek eman zioten, haiek hartu zutelako herrian Nafarroako Ikastolen jaialdia, 2022ko Nafarroa Oinez.

*Euskal Herriko eremu
soziolinguistiko
desberdinetako
partaideak
elkarlanean jarri
nahi dituzte
euskaraz ondo pasa,
esperimentatu eta
sormena lantzeko*

250 URTE BARRU...

Norabide berari jarraiki, 2022ko edizioa abiatzea Abusuko ikastolako ikasleei egokitu zaie, bertan ospatuko baita datorren maiatzaren 29an Ibilaldia. Bi irakasleren gidaritzapean, 11 ikasle boluntariok egin zuten lan hori iragan abenduan, Euskararen Egunean. Bazuten eskarmentua, ekimenean parte hartzen zuten hirugarren aldia zelako, baina ipuinaren hasiera idazteko ardura zuten lehenengo aldiz.

Hori dela eta, sorkuntza prozesuko erronka handiena abiapuntu aski zabala idaztea izan zen, ondoren lekukoa hartuko zuten 27 zentroetako ikasleek istorioarekin jarraitzeko modukoa. Bi irakaslek hartu zuten prozesua gidatzeko ardura: Teresa Zarragak eta Jon Aritz Bengoe-

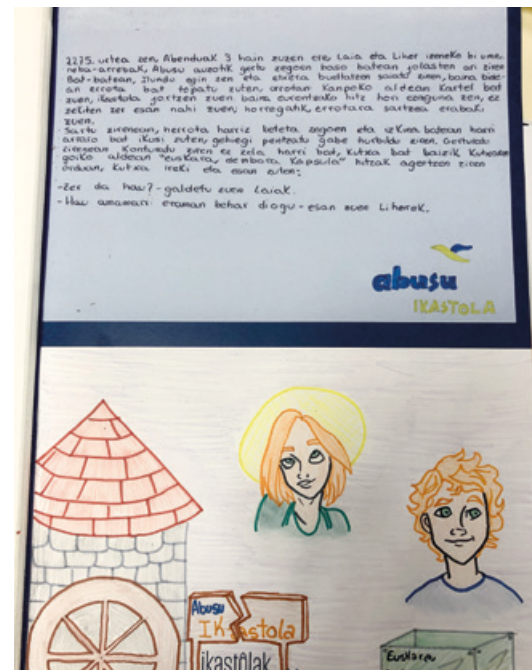
txeak. Liburu Ibiltarian parte hartu nahi zuten ikasleak batu zituzten eta hastapeneko ideiak batzen hasi ziren. Ondoren, bikoteka erabaki zuten zein izango zen istorioaren abiapuntua eta haria.

Behin horiek zehaztuta, ideia idatzi eta marraztu behar izan zuten. Izan ere, Liburu Ibiltarian parte hartzen duen ikastola bakoitzak bi zatitan banatutako orri bana jasotzen du. Goian testua idatzi behar dute, eskuz, eta behean irudia osatu (izan marrazkia, komikia, collagea...), irakurri ezin dutenentzat.

Abusuko ikasleek istorioa 2275. urtean kokatzea erabaki zuten, abenduaren 3an, hain justu. Olatz eta Amets dira Abusuko ikastolaren izenean parte hartu duen 11 lagunetako bi, eta haiek eman digute istorioaren berri. Kontatutakoaren arabera, bi neba-arrebek errota bat topatu zuten Abusu auzotik gertuko baso batean. Bertan, "Ikastola" hitza irakurri zuten, baina ez zuten esanahia ulertzen. Errota barruan kutxa bat topatu zuten, goiko aldean "euskara, denbora kapsula" idatzita zuena. Orduan, aurkitutakoa amamari eramatea erabaki zuten, eta hor bukatzen da narrazioari hasiera ematen dion lehen pausoa. "Euskararen erabilerarekin lotuta dago, agian, 2275. urtean euskara desagertuta egongo da", azaldu dute idazleek.

EUSKALGINTZARENTZAKO BESTE EREDU BAT

Ikastolak Herriari dinamikaren baitan, ikastolen jaiek erakutsi nahi dute "euskaraz bizi, pentsatu, dibertitu, sortu... munduratzen" ari direla. Praktika honekin, Euskal Herriko eremu soziolinguistiko desberdinetako partaideak elkarlanean

jarri nahi dituzte euskaraz ondo pasatu, esperimentatu eta sormena lantzeko, baita elkarlana sustatzeko eta Euskalgintzari "beste eredu bat" emateko ere.

2022ko edizio honen sorkuntzan 28 ikastolek hartu dute parte. Abusun hasitako kontakizunari Tafallako Garcés de los Fayos Ikastolan emango diote bukaera. Hori baino lehen, lehenengo bost ikastolek sarrerako orriak beteko dituzte, hurrengo hamaseiek garapena osatuko dute eta azken lau ikastolek amaiera biribilduko dute. Bakoitzak astebeteko epea izango du Liburu Ibiltaria jaso, bere orrialdea bete eta hurrengo ikastolari emateko.

Iragan abenduan hasitako ipuina osorik irakurtzeko, urrira arte itxaron behar da. Tafallan ospatuko den Nafarroa Oinez jaialdian jarriko dituzten paneletan egongo da lehen aldiz kontakizun osoa

irakurgarri. Abusu ikastolako ikasleak egun horren zain daude, irrikaz. Badakite zelan hasi den istorioa, baina garapeneren eta bukaeraren arrastorik ez dute, "sorpresa bat izango da".

Behin liburua amaituta, prozesuan parte hartu duen ikastola bakoitzak kopia txiki bana jasoko du. Izan ere, Liburu Ibiltaria tamaina handikoa da, argazkian ikus daitekeen bezala.

IBILALDIA, BERTAN

Nolanahi ere, abusutarrek tartean badute ilusioz betetzen dituen beste egitasmo garrantzitsu bat: 2022ko Ibilaldia. Haien ikastolari egokitu zaio aurtengo jaialdia prestatzea, eta ospakizun handirako egun gutxiren faltan, urduritasuna eta poza nabariak dira haien aurpegietan. "Polita izan da, guraso, irakasle, familia, ikasle... asko

jarri gaituelako elkarlanean", azaldu du Teresa Zarragak. Batzorde ugari sortu dituzte eta horietako batzuk ikasturte hasieratik ari dira lanean maiatzaren 29an dena ondo joan dadin. Ez hori bakarrik, urtean zehar kultur arloko hainbat eta hainbat ekintza ere antolatu dituzte ikastolan eta auzoan, eta "denak oso arrakatsuak" izan direla dio irakasleak.

Ikasle zein irakasle, denek jendetza espero dute maiatzeko azken igandean. Pandemia osteko lehen Ibilaldia izanik, Herri Urratsen arrakastari eutsi nahi diote. Bi urteko etenaldiaren ondotik, gogotsu sumatzen dituzte ingurukoak, eta hala daude haiek ere. Urrira bitarteko itxaronaldia arinagoa bihurtzen lagunduko die, seguru, eta akaso, ipuin xeble honetan parte hartu duten beste kideak ezagutzeko parada ere izango dute. ●

MAIATZAK 29

IBILALDIA 2022

ABUSU IKASTOLA

ibilaldia.eus

